

Umowa pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Europejską Agencją Kosmiczną w sprawie przystąpienia Polski do Konwencji o utworzeniu Europejskiej Agencji Kosmicznej i związane z tym warunki oraz Konwencja o utworzeniu Europejskiej Agencji Kosmicznej, sporządzona w Paryżu dnia 30 maja 1975 r

z dnia 31 lipca 2012 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 61)

(zm. Dz.U. z 2017 r. poz. 261)

**W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:**

Dnia 31 lipca 2012 r. w Warszawie została podpisana Umowa pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Europejską Agencją Kosmiczną w sprawie przystąpienia Polski do Konwencji o utworzeniu Europejskiej Agencji Kosmicznej i związane z tym warunki, a dnia 30 maja 1975 r. w Paryżu została sporządzona Konwencja o utworzeniu Europejskiej Agencji Kosmicznej, w następującym brzmieniu:

**UMOWA POMIĘDZY
RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
A EUROPEJSKĄ AGENCJĄ KOSMICZNĄ
W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA POLSKI
DO KONWENCJI O UTWORZENIU EUROPEJSKIEJ AGENCJI KOSMICZNEJ
I ZWIĄZANE Z TYM WARUNKI**

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej (zwany dalej „Polską”),

i

Europejska Agencja Kosmiczna (zwana dalej „Agencją”), utworzona na mocy Konwencji, która została otwarta do podpisu w Paryżu w dniu 30 maja 1975 r. i weszła w życie w dniu 30 października 1980 r. (zwanej dalej „Konwencją”)

PRZYWOŁUJĄC Porozumienie o Europejskim Państwie Współpracującym zawarte między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Europejską Agencją Kosmiczną, które zostało podpisane w Warszawie w dniu 27 kwietnia 2007 r. i weszło w życie w dniu 28 kwietnia 2008 r.,

ZAUWAŻAJĄC, że zgodnie z art. XXII Konwencji, każde państwo może przystąpić do Konwencji na mocy decyzji Rady Agencji, podjętej w drodze jednomyślnego głosowania wszystkich Państw Członkowskich,

MAJĄC NA UWADZE, że Polska zwróciła się o przyznanie jej pełnego członkostwa w Agencji oraz że Rada Agencji opowiedziała się za przystąpieniem Polski,

WYRAŻAJĄC PRZEKONANIE, że przystąpienie Polski przyczyni się do osiągnięcia celów określonych w Konwencji,

MAJĄC NA UWADZE art. II, art. XIII ust. 4 oraz art. XXII Konwencji,

PRZYWOŁUJĄC Porozumienie między Państwami Stronami Konwencji o utworzeniu Europejskiej Agencji Kosmicznej a Europejską Agencją Kosmiczną dotyczące ochrony i wymiany informacji niejawnych, które weszło w życie w dniu 20 czerwca 2003 r.,

PRZYWOŁUJĄC Deklarację niektórych rządów europejskich w sprawie fazy eksploatacji rakiet nośnych Ariane, Vega i Sojuz z Gujańskiego Centrum Kosmicznego, która została podpisana w dniu 30 marca 2007 r. i będzie obowiązywać do końca 2020 r.,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1 Celem niniejszej Umowy jest ustanowienie warunków przystąpienia Polski do Konwencji, których spełnienie skutkuje nadaniem Polsce statusu członka Agencji oraz Państwa Strony Konwencji.

Artykuł 2

1. Zgodnie z jej art. XXI ust. 1, Konwencja stanie się skuteczna dla Polski w dniu, w którym Polska przedłoży dokumenty akcesyjne Rządowi Republiki Francuskiej. Polska podejmie wszelkie niezbędne kroki, aby dokumenty akcesyjne zostały złożone przed dniem 16 listopada 2012 r. W przeciwnym razie warunki niniejszej Umowy mogą zostać poddane ponownym negocjacjom na wniosek którejkolwiek ze Stron.

2. Z dniem przystąpienia do Konwencji, jej postanowienia, wraz ze wszystkimi środkami podjętymi przez Radę Agencji, stają się wiążące dla Polski i mają zastosowanie do tego Państwa. Polska zyskuje taki sam status jak pozostałe Państwa Członkowskie w odniesieniu do decyzji, orzeczeń, rezolucji lub wszelkich innych aktów przyjętych przez Radę Agencji bądź, z upoważnienia Rady Agencji, przez dowolny podporządkowany jej organ, a także w odniesieniu do wszelkich Umów zawartych przez Agencję. Polska zobowiązuje się tym samym do przestrzegania zasad i polityk wynikających z tych aktów oraz, w razie potrzeby, podjęcia odpowiednich środków w celu zapewnienia pełnego wdrażania tych zasad i polityk.

3. Polska podejmie, w rozsądnym terminie, wszelkie odpowiednie środki, aby dostosować przepisy i zasady krajowe do praw i obowiązków wynikających z jej przystąpienia do Agencji.

Artykuł 3 Zgodnie z art. XIII ust. 4 lit a) Konwencji, Polska dokona specjalnej płatności w kwocie 11,1 mln EUR, w warunkach ekonomicznych z roku 2011. Płatność ta zostanie dokonana w czterech rocznych ratach od 2012 do 2015 r.

Artykuł 4 W dniu, w którym Konwencja wejdzie w życie dla Polski, przestanie obowiązywać Porozumienie o Europejskim Państwie Współpracującym, zawarte między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Europejską Agencją Kosmiczną, które zostało podpisane w Warszawie w dniu 27 kwietnia 2007 r. i weszło w życie w dniu 28 kwietnia 2008 r.

Artykuł 5 Współczynnik zwrotu przemysłowego oblicza się i stosuje na podstawie i według metody obowiązującej w Agencji i mającej zastosowanie do wszystkich Państw Członkowskich, z wyjątkiem współczynnika zwrotu z obowiązkowych programów i działań Agencji, określonych w art. V ust. 1 lit. a) Konwencji (zwanym dalej „obowiązkowymi działaniami Agencji”), w odniesieniu do których mają zastosowanie środki przejściowe, o których mowa w art. 6 poniżej.

Artykuł 6 ¹⁾ W okresie przejściowym, rozpoczynającym się w dniu przystąpienia i upływającym w dniu 31 grudnia 2019 r., mają zastosowanie następujące środki przejściowe:

1. Agencja wykorzystuje kwotę stanowiącą 45% całkowitego wkładu Polski w obowiązkowe działania Agencji do końca okresu przejściowego, zgodnie z zasadami i procedurami Agencji, na finansowanie działań mających na celu dostosowanie polskiego przemysłu, operatorów, środowiska naukowego i innych podmiotów do wymogów Agencji, w szczególności w zakresie działań obowiązkowych.

2. Agencja dołoży wszelkich starań, aby wykorzystać - zgodnie z zasadami i procedurami Agencji mającymi zastosowanie do wszystkich Państw Członkowskich - różnicę między idealnym zwrotem z polskiego wkładu na obowiązkowe działania Agencji a kwotą, o której mowa w ust. 1 powyżej, w celu zawierania kontraktów w obszarze obowiązkowych działań Agencji. Ostatecznym celem Agencji jest osiągnięcie na koniec okresu przejściowego tego samego poziomu zwrotu przemysłowego, jaki ma zastosowanie do wszystkich Państw Członkowskich. Po zakończeniu okresu przejściowego nie jest jednak należna żadna rekompensata z tytułu zwrotu przemysłowego z działań obowiązkowych.

3. Wraz z zakończeniem okresu przejściowego zostanie przerwana ciągłość sporządzanych dla Polski statystyk dotyczących zwrotu z działań obowiązkowych. Od pierwszego dnia po zakończeniu okresu przejściowego, współczynnik zwrotu przemysłowego dla Polski będzie ustalany według metody obowiązującej w Agencji i mającej zastosowanie do wszystkich Państw Członkowskich. Wniesione wkłady ani kontrakty zawarte przed końcem okresu przejściowego, związane z działaniami obowiązkowymi, nie będą brane pod uwagę przy obliczaniu współczynnika zwrotu przemysłowego dla Polski po zakończeniu okresu przejściowego.

Artykuł 7

1. Niniejsza Umowa podlega zatwierdzeniu zgodnie z przepisami krajowymi obowiązującymi w Polsce.

2. Niniejsza Umowa wchodzi w życie w dniu przedłożenia przez Polskę dokumentów akcesyjnych Rządowi Republiki Francuskiej.

Sporządzono w *Warszawie* w dniu *31 lipca 2012* w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w języku polskim, angielskim, francuskim i niemieckim, przy czym każdy z tych tekstów jest równie autentyczny.

Po zaznajomieniu się z powyższą umową i konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- zostały one uznane za słuszne zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nich zawartych,
- umowa jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,

- Rzeczpospolita Polska postanawia przystąpić do konwencji,
- postanowienia umowy i konwencji będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 16 listopada 2012 r.

Dodatek – Tekst umowy w języku angielskim.

(patrz oryginał)

Dodatek – Tekst umowy w języku francuskim.

(patrz oryginał)

Dodatek – Tekst umowy w języku niemieckim.

(patrz oryginał)

Dodatek – Konwencja o utworzeniu Europejskiej Agencji Kosmicznej.

Przekład

Państwa strony niniejszej Konwencji,

UZNAJĄC, że wielkość zasobów ludzkich, technicznych i finansowych wymaganych do działań w przestrzeni kosmicznej jest taka, że zasoby te wykraczają poza granice możliwości któregośkolwiek pojedynczego państwa europejskiego,

UZNAJĄC, że Uchwała przyjęta przez Europejską Konferencję Kosmiczną w dniu 20 grudnia 1972 r. i potwierdzona przez Europejską Konferencję Kosmiczną w dniu 31 lipca 1973 r., podczas której zdecydowano, że nowa organizacja zwana „Europejską Agencją Kosmiczną” zostanie utworzona z Europejskiej Organizacji Badań Kosmosu i Europejskiej Organizacji Rozwoju i Budowy Kosmicznych Systemów Wynoszących oraz, że celem będzie zintegrowanie programów kosmicznych państw europejskich w europejski program kosmiczny tak dalece i w tak krótkim czasie, jak to rozsądnie możliwe,

PRAGNĄC dążyć do wzmacniania współpracy europejskiej, wyłącznie dla celów pokojowych, w badaniach i technologiach kosmicznych oraz ich zastosowaniach w kosmosie, z zamiarem ich wykorzystywania dla celów naukowych oraz dla operacyjnych systemów użytkowych,

PRAGNĄC w celu osiągnięcia tych założeń utworzyć jedną europejską organizację kosmiczną aby zwiększyć wydajność wszystkich europejskich przedsięwzięć kosmicznych poprzez lepsze wykorzystanie zasobów obecnie przeznaczonych na kosmos oraz ustalić europejski program kosmiczny wyłącznie dla celów pokojowych,

UZGODNIŁY, co następuje:

Artykuł I. UTWORZENIE AGENCJI.

1. Niniejszym zostaje utworzona organizacja europejska zwana „Europejską Agencją Kosmiczną”, zwana dalej „Agencją”.

2. Członkowie Agencji, zwani dalej „Państwami Członkowskimi” to Państwa, które są stronami niniejszej Konwencji zgodnie z Art. XX i XXII.

3. Wszystkie Państwa Członkowskie uczestniczą w działaniach obowiązkowych określonych w Art. V ust. 1a oraz partycypują w stałych kosztach wspólnych Agencji wyszczególnionych w Załączniku II.

4. Centrala Agencji znajdować się będzie na obszarze Paryża.

Artykuł II. CEL. Celem Agencji jest zapewnianie i promowanie, wyłącznie dla celów pokojowych, współpracy pomiędzy państwami europejskimi w zakresie badań i technologii kosmicznych oraz ich zastosowań w kosmosie z zamiarem ich wykorzystania dla celów naukowych oraz dla operacyjnych systemów użytkowych:

- a. poprzez opracowanie i wdrażanie długoterminowej europejskiej polityki kosmicznej, poprzez określanie celów kosmicznych dla Państw Członkowskich oraz poprzez uzgadnianie polityk Państw Członkowskich w odniesieniu do innych państwowych i międzynarodowych organizacji i instytucji;
- b. poprzez opracowanie i wdrażanie działań i programów dotyczących przestrzeni kosmicznej;
- c. poprzez koordynację europejskiego programu kosmicznego i programów narodowych oraz integrację tych ostatnich stopniowo i tak kompletnie jak to możliwe w europejski program kosmiczny, zwłaszcza w kwestii rozwoju satelitów użytkowych;
- d. poprzez opracowanie i wdrażanie polityki przemysłowej odpowiedniej do jej programu oraz propozycje spójnej polityki przemysłowej dla Państw Członkowskich;

Artykuł III. INFORMACJE I DANE.

1. Państwa Członkowskie i Agencja ułatwiają wymianę naukowych i technicznych informacji dotyczących obszarów badań i technologii kosmicznych oraz ich zastosowań w kosmosie, przy założeniu, że Państwo Członkowskie nie będzie musiało przekazywać jakichkolwiek informacji uzyskanych poza Agencją jeśli uzna, że taka informacja byłaby niezgodna z interesami jego własnego bezpieczeństwa lub jego własnych porozumień ze stronami trzecimi lub z warunkami, pod którymi taka informacja została uzyskana.

2. Podczas wykonywania działań wynikających z Art. V Agencja zapewnia, że wszelkie wyniki naukowe będą publikowane lub rozpowszechniane w inny sposób po wcześniejszym wykorzystaniu ich przez naukowców odpowiedzialnych za eksperymenty. Otrzymane skrócone dane są własnością Agencji.

3. W przypadku zawierania umów lub porozumień Agencja w związku z wynikającymi z nich wynalazkami i danymi technicznymi zabezpiecza takie prawa, które mogą być właściwe dla ochrony interesów Agencji, Państw Członkowskich uczestniczących w danym programie oraz osób fizycznych i prawnych będących pod ich jurysdykcją. Prawa te obejmują w szczególności prawo do dostępu, ujawniania i wykorzystania. Państwa uczestniczące będą informowane o takich wynalazkach oraz danych technicznych.

4. Wynalazki i dane techniczne, które są własnością Agencji, będą ujawniane Państwu Członkowskiemu i mogą być nieodpłatnie wykorzystane dla ich własnych celów przez Państwa Członkowskie oraz przez osoby fizyczne i prawne będące pod ich jurysdykcją.

5. Szczegółowe zasady dotyczące zastosowania powyższych zapisów są przyjmowane przez Radę, większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich.

Artykuł IV. WYMIANA OSÓB. Państwa Członkowskie umożliwiają wymianę osób związanych z pracą będącą w kompetencjach Agencji, zgodnie z obowiązującymi w każdym z tych państw prawem i przepisami odnoszącymi się do wjazdu, pobytu lub wyjazdu z ich terytoriów takich osób.

Artykuł V. DZIAŁANIA I PROGRAMY.

1. Działania Agencji składają się z działań obowiązkowych, w których uczestniczą wszystkie Państwa Członkowskie, oraz działań opcjonalnych, w których uczestniczą wszystkie Państwa Członkowskie poza tymi, które oficjalnie deklarują, że nie są zainteresowane uczestnictwem w nich.

- a. Odnośnie działań obowiązkowych, Agencja:
  - i. zapewnia wykonywanie podstawowych działań takich jak edukacja, dokumentacja, badania nad przyszłymi projektami oraz prace badawcze nad technologią;
  - ii. zapewnia opracowanie i realizację programu naukowego, w tym satelitów i innych systemów kosmicznych;
  - iii. zbiera istotne informacje i przekazuje je Państwu Członkowskiemu, zwraca uwagę na luki i powtórzenia oraz zapewnia porady i wsparcie dla harmonizowania międzynarodowych i narodowych programów;
  - iv. utrzymuje regularny kontakt z użytkownikami technik kosmicznych i na bieżąco uzupełnia informacje na temat ich wymagań.
- b. Odnośnie działań opcjonalnych Agencja zapewnia, zgodnie z zapisami określonymi w Załączniku III, realizację programów, które mogą obejmować zwłaszcza:
  - i. projektowanie, rozwijanie, budowę, wynoszenie, umieszczanie na orbicie oraz kontrolowanie satelitów i

innych systemów kosmicznych;

ii. projektowanie, rozwijanie, budowę i funkcjonowanie instalacji dla systemów wynoszących i systemów transportu kosmicznego.

2. W dziedzinie aplikacji kosmicznych Agencja może, jeśli zaistnieje taka możliwość, wykonywać działania operacyjne zgodnie z warunkami, które zostaną ustalone przez Radę większością głosów wszystkich Państw Członkowskich. Podczas takich działań Agencja:

- a. udostępni właściwym agencjom operacyjnym te instalacje własne, które mogą być im przydatne;
- b. zapewnia zgodnie z wymogami, w imieniu właściwych agencji operacyjnych, wyniesienie, umieszczenie na orbicie oraz kontrolę operacyjnych satelitów użytkowych;
- c. prowadzi wszelkie inne działania sugerowane przez użytkowników i zatwierdzone przez Radę.

Koszty takich działań operacyjnych będą pokrywane przez zainteresowanych użytkowników.

3. Odnośnie koordynacji i integracji programów opisanych w Art. II c, Agencja otrzymuje z wyprzedzeniem informacje od Państw Członkowskich dotyczące projektów związanych z nowymi programami kosmicznymi, umożliwia konsultacje pomiędzy Państwami Członkowskimi, sporządza wszelką konieczną ocenę oraz ustanawia odpowiednie przepisy przyjmowane przez Radę jednogłośnie w głosowaniu wszystkich Państw Członkowskich. Cele i procedury internacjonalizacji programów określone są w Załączniku IV.

Artykuł VI. INSTALACJE I USŁUGI.

1. Dla wykonywania programów jej powierzonych, Agencja:

- a. utrzymuje wewnętrzną zdolność wymaganą dla przygotowania i nadzoru jej zadań oraz, w tym zakresie, ustanawia i kieruje takimi ośrodkami i instalacjami, jakie są wymagane dla jej działań;
- b. może poczynić specjalne ustalenia dla wykonywania niektórych części swoich programów poprzez lub we współpracy z państwowymi instytucjami Państw Członkowskich, lub dla zarządzania przez Agencję pewnymi instalacjami należącymi do danego państwa.

2. We wprowadzaniu swoich programów Państwa Członkowskie i Agencja będą dążyć do jak najlepszego wykorzystania swoich istniejących instalacji i dostępnych usług jako podstawowego priorytetu, oraz do ich racjonalizacji; odpowiednio, nie będą one tworzyć nowych instalacji lub usług bez uprzedniego zbadania możliwości użycia już istniejących środków.

Artykuł VII. POLITYKA PRZEMYSŁOWA.

1. Polityka przemysłowa, którą Agencja opracuje i wdroży na podstawie Art. II d w szczególności będzie zaprojektowana tak, by:

- a. spełniać wymogi europejskiego programu kosmicznego i skoordynowanych państwowych programów kosmicznych w sposób efektywny kosztowo;
- b. poprawiać światową konkurencyjność przemysłu europejskiego poprzez utrzymywanie i rozwijanie technologii kosmicznych oraz poprzez popieranie racjonalizacji i rozwoju struktury przemysłowej zgodnej z wymaganiami rynku, przede wszystkim poprzez wykorzystanie istniejącego potencjału przemysłowego wszystkich Państw Członkowskich;
- c. zapewniać, by wszystkie Państwa Członkowskie uczestniczyły w sposób sprawiedliwy, mający odniesienie do ich wkładu finansowego, we wdrażaniu europejskiego programu kosmicznego oraz w związanym z nim rozwoju technologii kosmicznych; przede wszystkim Agencja przyznaje preferencje do wykonywania swoich programów w jak największym stopniu przemysłowi we wszystkich Państwach Członkowskich, którym zapewnia się maksymalne możliwości uczestnictwa w pracach technologicznych podejmowanych przez Agencję;
- d. wykorzystywać zalety wolnokonkurencyjnych przetargów we wszystkich przypadkach chyba, że byłoby to sprzeczne z innymi określonymi celami polityki przemysłowej.

Inne cele mogą być określane przez Radę poprzez jednogłosną decyzję wszystkich Państw Członkowskich.

Szczegółowymi ustaleniami dla osiągnięcia tych celów są ustalenia zawarte w Załączniku V oraz w przepisach, które zostaną przyjęte przez Radę większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich oraz które będą rewidowane okresowo.

2. Dla wykonywania swoich programów Agencja maksymalnie wykorzysta zewnętrznych wykonawców zgodnie z zasadą utrzymywania wewnętrznej zdolności określonej w Art. VI ust. 1.

Artykuł VIII. SYSTEMY WYNOŚĄCE I INNE SYSTEMY TRANSPORTU KOSMICZNEGO.

1. Podczas określania swoich misji, Agencja bierze pod uwagę systemy wynoszące i inne systemy transportu kosmicznego rozwijane w ramach własnych programów, lub przez Państwo Członkowskie, lub ze znacznym

udziałem Agencji, i przyznaje pierwszeństwo w wykorzystaniu ich dla wyniesienia odpowiednich ładunków, jeśli nie powoduje to nieracjonalnej niedogodności w porównaniu do innych systemów wynoszących lub środków transportu kosmicznego dostępnych w przewidywanym czasie, odnośnie kosztów, niezawodności i przystawalności do misji.

2. Jeśli działania lub programy określone w Art. V wiążą się z użyciem systemów wynoszących lub innych systemów transportu kosmicznego, uczestniczące państwa, po przedstawieniu proponowanego programu do aprobaty lub akceptacji, informują Radę o przewidzianym systemie wynoszącym lub systemie transportu kosmicznego. Jeśli podczas realizacji programu uczestniczące państwa zechcą użyć systemu wynoszącego lub systemu transportu kosmicznego innego niż wcześniej wybrane, Rada podejmuje decyzję dotyczącą tej zmiany zgodnie z tymi samymi przepisami, które zastosowano odnośnie pierwotnej akceptacji lub aprobaty programu.

Artykuł IX. UŻYWANIE INSTALACJI, WSPARCIE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I DOSTARCZANIE PRODUKTÓW.

1. Pod warunkiem, że ich użycie nie jest niekorzystne ze względu na potrzeby własnych działań i programów Agencji, Agencja udostępnia swoje instalacje na koszt państwa zainteresowanego każdemu z Państw Członkowskich, które poprosi o ich udostępnienie dla własnych programów. Rada określi większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich praktyczne zasady, na podstawie których instalacje zostaną udostępnione.

2. Jeśli jedno lub więcej Państw Członkowskich zechce zaangażować się w projekt, pozostający poza działaniami i programami określonymi w Art. V, ale zgodny z celami Agencji, Rada może zdecydować większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich o udzieleniu wsparcia przez Agencję. Koszty wynikające z takiego wsparcia zostaną pokryte przez Państwo Członkowskie lub państwa zainteresowane.

3.a. Produkty stworzone w trakcie programu Agencji zostaną dostarczone każdemu z Państw Członkowskich, które brało udział w finansowaniu danego programu i które poprosi o dostarczenie tych produktów dla własnych celów.

Rada określi większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich praktyczne ustalenia, na podstawie których takie produkty zostaną dostarczone a zwłaszcza środki podjęte przez Agencję w stosunku do jej wykonawców, aby umożliwić ubiegającemu się Państwu Członkowskiemu uzyskanie tych produktów.

b. Takie Państwo Członkowskie może poprosić Agencję, aby stwierdziła, czy uważa, że ceny proponowane przez wykonawców są uczciwe i rozsądne oraz czy, w podobnych okolicznościach, Agencja uznałaby je za możliwe do zaakceptowania dla celów własnych wymagań,

c. Spełnienie próśb opisanych w niniejszym ustępie nie angażuje Agencji w jakiegokolwiek dodatkowe koszty, a wszystkie koszty wynikające z takich wniosków zostaną pokryte przez Państwa Członkowskie będące autorami takich wniosków.

Artykuł X. ORGANY. Organami Agencji są Rada oraz Dyrektor Generalny wspomagany przez personel.

Artykuł XI. RADA.

1. Rada składa się z przedstawicieli Państw Członkowskich.

2. Rada zbiera się wedle potrzeb, zarówno na poziomie delegatów jak i na poziomie ministerialnym. Zebrania odbywają się w Siedzibie Głównej Agencji chyba, że Rada zdecyduje inaczej.

3.a. Rada wybiera na dwuletnią kadencję Prezesa i Wiceprezesów, którzy mogą być ponownie wybrani na kolejny rok tylko raz. Prezes prowadzi posiedzenia Rady i zapewnia przygotowanie jej decyzji; informuje Państwa Członkowskie o propozycjach realizacji programu opcjonalnego; pomaga w koordynacji działań organów Agencji. Utrzymuje łączność pomiędzy Państwami Członkowskimi za pośrednictwem ich delegatów w Radzie na temat kwestii ogólnych dotyczących Agencji i dąży do zgodności ich poglądów w tych kwestiach. W przerwach między posiedzeniami doradza Dyrektorowi Generalnemu oraz uzyskuje od niego wszelkie niezbędne informacje.

b. Obsługę Prezesa zapewnia Biuro, o którego składzie decyduje Rada i które jest zwoływane przez Prezesa. Biuro pomaga Prezesowi w przygotowaniu posiedzeń Rady.

4. Kiedy Rada zbiera się na poziomie ministerialnym, wybiera przewodniczącego posiedzenia.

Kolejne spotkanie ministerialne zostaje zwołane przez niego.

5. Poza funkcjami ustalonymi w innych przepisach niniejszej Konwencji oraz zgodnie z jej zapisami, Rada:

a. odnośnie działań i programu opisanego w Art. V ust. 1a(i) oraz (ii):

i. akceptuje działania i program większością głosów wszystkich Państw Członkowskich; podjęte decyzje mogą zostać zmienione tylko na podstawie nowych decyzji przyjętych przez dwie trzecie głosów wszystkich Państw Członkowskich;

ii. określa jednogłośnie decyzją wszystkich Państw Członkowskich poziom zasobów, które mają być dostępne dla Agencji w okresie najbliższych pięciu lat;

iii. określa jednogłośnie decyzją wszystkich Państw Członkowskich, pod koniec trzeciego roku każdego

pięcioletniego okresu oraz po dokonaniu oceny sytuacji, poziom zasobów, które mają być dostępne dla Agencji przez okres kolejnych pięciu lat, poczynając od końca tego trzeciego roku;

b. odnośnie działań opisanych w Art. V ust. 1a (iii) oraz (iv):

i. określa kierunek polityki Agencji prowadzący do osiągnięcia jej celów;

ii przyjmuje większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich rekomendacje skierowane do Państw Członkowskich;

c. odnośnie programów opcjonalnych opisanych w Art. V ust. 1b:

i. akceptuje każdy z programów większością głosów wszystkich Państw Członkowskich;

ii. określa w trakcie realizacji programów kolejność ich priorytetów;

d. przyjmuje roczny plan prac Agencji;

e. odnośnie budżetów zgodnie z ich określeniem w Załączniku II:

i. przyjmuje roczny budżet ogólny Agencji większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich;

ii. przyjmuje budżet każdego programu większością dwóch trzecich głosów państw uczestniczących;

f. przyjmuje większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich Przepisy Finansowe oraz inne ustalenia finansowe Agencji;

g. opiniuje wydatki na działania obowiązkowe i opcjonalne określone w Art. V ust. 1;

h. zatwierdza i publikuje po ocenie roczne rozliczenia finansowe Agencji;

i. przyjmuje Regulamin Pracowniczy większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich;

j. przyjmuje większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich przepisy, na podstawie których wydawana jest autoryzacja, biorąc pod uwagę pokojowe cele Agencji, na transfer technologii i produktów powstałych w trakcie zadań Agencji lub z jej pomocą poza terytorium Państw Członkowskich;

k. decyduje o przyjęciu nowych Państw Członkowskich zgodnie z Art. XXII;

l. decyduje o ustaleniach, które będą podjęte zgodnie z Art. XXIV w przypadku, gdy Państwo Członkowskie wypowie niniejszą Konwencję lub przestanie być członkiem na podstawie Art. XVIII;

m. podejmuje wszelkie konieczne działania na rzecz realizacji celów Agencji określonych w ramach niniejszej Konwencji.

6.a. Każde Państwo Członkowskie ma jeden głos w Radzie. Jednakże Państwo Członkowskie nie ma prawa głosu w sprawach dotyczących wyłącznie zaakceptowanego programu, w którym nie bierze udziału.

b. Państwo Członkowskie nie ma prawa głosu w Radzie, jeśli jego zaległości we wkładach finansowych na rzecz Agencji odnośnie wszystkich działań i programów opisanych w Art. V, w których Państwo to uczestniczy, przekroczą szacowaną wysokość jego wkładów finansowych na bieżący rok finansowy. Ponadto, jeśli suma zaległości Państwa Członkowskiego w finansowaniu jakiegokolwiek programu opisanego w Art. V ust. 1a(ii) lub Art. V ust. 1b, w którym dane Państwo uczestniczy, przekroczy szacowaną sumę finansowania danego programu w bieżącym roku finansowym, wówczas takie Państwo nie będzie miało prawa głosu w Radzie w kwestiach związanych wyłącznie z danym programem. W każdym takim przypadku Państwo Członkowskie może jednak być upoważnione do głosowania w Radzie, jeśli większość dwóch trzecich wszystkich Państw Członkowskich uzna, że brak płatności jest spowodowany okolicznościami na które dane państwo nie ma wpływu.

c. Obecność delegatów większości Państw Członkowskich jest konieczna do uzyskania kworum na każdym posiedzeniu Rady.

d. Poza sytuacjami, w których niniejsza Konwencja postanawia inaczej, decyzje Rady podejmowane są na podstawie zwykłej większości obecnych i głosujących Państw Członkowskich.

e. Przy określaniu jednogłośnie lub większością wymaganej przez niniejszą Konwencję liczenie nie będzie obejmowało Państwa Członkowskiego, które nie ma prawa głosu.

7. Rada określa własne zasady postępowania.

8.a. Rada ustanawia Komitet Programu Naukowego, do którego zwraca się z każdą kwestią odnoszącą się do obowiązkowego programu naukowego określonego w Art. V ust. 1a(ii). Rada upoważnia Komitet do podejmowania decyzji dotyczących tego programu, z uwzględnieniem kompetencji Rady w kwestiach określania poziomu zasobów i przyjmowania rocznego budżetu. Zakres kompetencji Komitetu Programu Naukowego określany jest przez Radę większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich zgodnie z niniejszym artykułem.

b. Rada może ustanowić inne podległe jej podmioty, które mogą być konieczne dla realizacji celów Agencji. Ustanowienie oraz zakres kompetencji takich podmiotów oraz przypadki, w których mają one prawo podejmowania decyzji, określane są przez Radę większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich.

c. Kiedy podległy podmiot bada kwestię dotyczącą wyłącznie jednego z programów opcjonalnych określonych w Art. V ust. 1b, państwa nie uczestniczące w danym projekcie nie mają prawa głosu chyba, że wszystkie uczestniczące państwa zdecydują inaczej.

Artykuł XII. DYREKTOR GENERALNY I PERSONEL.

1.a. Rada mianuje Dyrektora Generalnego większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich na ustalony okres i może taką samą większością głosów odwołać jego nominację.

b. Dyrektor Generalny jest dyrektorem zarządzającym Agencji oraz jej prawnym przedstawicielem. Podejmuje wszelkie działania konieczne do zarządzania Agencją, realizacji jej programów, wdrażania jej polityki oraz wypełnianiem jej celów zgodnie z dyrektywami wydawanymi przez Radę. Sprawuje władzę nad ośrodkami Agencji. Odnośnie zarządzania finansowego Agencją działa zgodnie z przepisami zawartymi w Załączniku II. Sporządza dla Rady roczny raport, który podlega publikacji. Może również zgłaszać propozycje dotyczące działań i programów jak również środków służących zapewnieniu realizacji celów Agencji. Uczestniczy w posiedzeniach Agencji bez prawa głosu.

c. Rada może opóźnić mianowanie Dyrektora Generalnego na okres, który uważa za konieczny dla uprawomocnienia się niniejszej Konwencji lub w przypadku kolejnego wakatu. W tym przypadku wskazuje osobę, która będzie pełnić obowiązki Dyrektora Generalnego w zakresie uprawnień i obowiązków określonych przez Radę.

2. Dyrektor Generalny będzie wspomagany przez niezbędny personel naukowy, techniczny, administracyjny oraz urzędniczy, na warunkach określonych przez Radę.

3.a. Personel kierowniczy wyższego szczebla określony przez Radę jest wskazywany i może zostać odwołany przez Radę za rekomendacją Dyrektora Generalnego. Mianowania oraz odwołania przez Radę wymagają większości dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich.

b. Inni członkowie personelu są mianowani i mogą zostać odwołani przez Dyrektora Generalnego działającego z upoważnienia Rady.

c. Cały personel jest zatrudniany na podstawie kwalifikacji, a pod uwagę bierze się odpowiedni przydział stanowisk między obywateli Państw Członkowskich. Mianowania oraz wypowiedzenia personelu odbywają się zgodnie z Regulaminem Pracowniczym.

d. Naukowcy, którzy nie są członkami personelu i którzy wykonują badania w ośrodkach Agencji podlegają Dyrektorowi Generalnemu oraz wszelkim ogólnym przepisom przyjętym przez Radę.

4. Obowiązki Dyrektora Generalnego oraz personelu w odniesieniu do Agencji mają wyłącznie charakter międzynarodowy. Podczas wykonywania obowiązków nie będą oni ubiegać się o instrukcje od żadnego rządu ani od żadnej władzy poza Agencją ani nie będą takich instrukcji otrzymywać. Każde Państwo Członkowskie będzie respektować międzynarodowy charakter obowiązków Dyrektora Generalnego i personelu oraz nie będzie podejmować prób wpływania na nich w kwestii wykonywania ich obowiązków.

Artykuł XIII WKŁADY FINANSOWE

1. Każde Państwo Członkowskie partycypuje w kosztach działań i programów opisanych w Art. V ust. 1a oraz zgodnie z Załącznikiem II we wspólnych kosztach Agencji, w wysokości zatwierdzonej przez Radę większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich co trzy lata w czasie oceny opisanej w Art. XI ust. 5a(iii) lub za każdym razem, gdy Rada w jednogłośnie głosowaniu wszystkich Państw Członkowskich zadecyduje o ustaleniu nowej wysokości wkładów. Wysokość wkładów finansowych oparta jest na średnim dochodzie narodowym każdego Państwa Członkowskiego z trzech ostatnich lat, dla których dostępne są statystyki. Jednakże,

a. żadne Państwo Członkowskie nie będzie musiało wносить wkładów finansowych wyższych niż dwadzieścia pięć procent całkowitej wysokości wkładów finansowych szacowanych przez Radę dla pokrycia tych kosztów;

b. w przypadku wyjątkowych okoliczności dotyczących Państwa Członkowskiego Rada może większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich zdecydować o zmniejszeniu wkładów finansowych tego Państwa na ograniczony okres. W szczególności, kiedy roczny dochód na obywatela w danym Państwie Członkowskim wynosi mniej niż kwota o której zdecydowała Rada taką samą większością głosów, zostanie to uznane za wyjątkową okoliczność w rozumieniu niniejszego przepisu.

2. Każde Państwo Członkowskie będzie partycypować w kosztach każdego programu opcjonalnego opisanego w Art. V ust. 1b chyba, że formalnie zadeklaruje, że nie jest zainteresowane uczestnictwem w danym programie i dlatego nie jest jego uczestnikiem. Jeżeli wszystkie państwa uczestniczące nie zdecydują inaczej, wysokość wkładów finansowych będzie oparta o średni dochód narodowy każdego z państw uczestniczących z trzech ostatnich lat, dla których dostępne są statystyki. Wysokość ta będzie rewidowana co trzy lata lub za każdym razem, gdy Rada zdecydowała o ustaleniu nowej wysokości wkładów zgodnie z ustępem 1. Jednakże żadne uczestniczące państwo, na podstawie tak ustalonej wysokości wkładów, nie będzie musiało wносить wkładów finansowych wyższych niż dwadzieścia pięć procent całkowitej sumy wkładów przeznaczonych na dany program. Jednak odsetek wnoszony przez każde z uczestniczących państw powinien równać się co najmniej dwudziestu pięciu procentom ich procentowego wkładu ustalonego na podstawie przepisów ustępu 1 chyba, że wszystkie uczestniczące państwa zdecydują inaczej podczas zatwierdzania programu lub w trakcie wykonywania programu.

3. Systemy statystyczne, które będą używane w celu ustalenia wysokości wkładu opisanego w ustępach 1 i 2 muszą być jednakowe oraz muszą być określone w Przepisach Finansowych.

4.a. Każde Państwo, które nie było stroną Konwencji założycielskiej Europejskiej Organizacji Badań Kosmosu lub Konwencji założycielskiej Europejskiej Organizacji Rozwoju oraz Budowy Kosmicznych Systemów Wynoszących, a które staje się stroną niniejszej Konwencji dokona, poza swoimi wkładami finansowymi, specjalnej płatności związanej z bieżącą wartością aktywów Agencji. Wysokość tej specjalnej płatności ustalana jest przez Radę większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich.

b. Płatności dokonywane zgodnie z przepisami zawartymi w Art. XIII ust. 4a są wykorzystane dla obniżenia

wkładów finansowych innych Państw Członkowskich pod warunkiem, że Rada nie zdecyduje inaczej na podstawie większości dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich.

5. Należne wkłady finansowe wynikające z niniejszego Artykułu są płacone zgodnie z Załącznikiem II.

6. Zgodnie ze wskazówkami Rady Dyrektor Generalny może przyjmować darowizny lub zapisy na rzecz Agencji, jeżeli nie podlegają one warunkom niezgodnym z celami Agencji.

Artykuł XIV. WSPÓŁPRACA.

1. Agencja może na podstawie decyzji Rady podjętych w jednogłośnym głosowaniu wszystkich Państw Członkowskich współpracować z innymi organizacjami i instytucjami międzynarodowymi oraz z Rządami, organizacjami i instytucjami państw nie będących członkami Agencji oraz zawierać z nimi umowy.

2. Niniejsza współpraca może przyjąć formę uczestnictwa państw nie będących członkami Agencji lub organizacji międzynarodowych w jednym lub więcej programach zgodnie z Art. V ust. 1a(ii) oraz Art. V ust. 1b. Zgodne z decyzjami, które zostaną podjęte zgodnie z ustępem 1, szczegółowe ustalenia dla takiej współpracy są określane w każdym przypadku przez Radę na podstawie większości dwóch trzecich głosów państw uczestniczących w danym projekcie. Te ustalenia mogą stanowić, że państwo nie będące członkiem Agencji będzie mieć głos w Radzie, kiedy Rada zajmuje się kwestiami odnoszącymi się wyłącznie do programu, w którym takie państwo uczestniczy.

3. Niniejsza współpraca może również przyjąć formę udzielenia statusu kraju współpracującego państwom nie będącym członkami Agencji, które podejmą się wnieść swój wkład przynajmniej do badań nad nowymi projektami zgodnie z Art. V ust. 1a(i). Szczegółowe ustalenia w przypadku każdego członkostwa współpracującego określane są przez Radę większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich.

Artykuł XV. STATUS PRAWNY, PRZYWILEJE I IMMUNITETY.

1. Agencja posiada osobowość prawną.

2. Agencja, członkowie jej personelu i eksperci oraz przedstawiciele jej Państw Członkowskich objęci są zdolnością prawną, przywilejami i immunitetami określonymi w Załączniku I.

3. Umowy dotyczące Siedziby Głównej Agencji oraz ośrodków ustanowionych zgodnie z Art. VI są zawierane pomiędzy Agencją a Państwami Członkowskimi, na których terytoriach Siedziba Główna i takie ośrodki się znajdują

Artykuł XVI. POPRAWKI.

1. Rada może zarekomendować Państwom Członkowskim poprawki do niniejszej Konwencji oraz do Załącznika I. Każde Państwo Członkowskie, które zechce zgłosić poprawkę, powiadomi o tym fakcie Dyrektora Generalnego. Dyrektor Generalny poinformuje Państwa Członkowskie o każdej poprawce zgłoszonej zgodnie z niniejszą procedurą przynajmniej trzy miesiące przed omówieniem jej przez Radę.

2. Każda poprawka rekomendowana przez Radę wchodzi w życie po trzydziestu dniach od powiadomienia Rządu Republiki Francuskiej o zaakceptowaniu poprawki przez wszystkie Państwa Członkowskie. Rząd Republiki Francuskiej powiadamia wszystkie Państwa Członkowskie o dacie wejścia w życie każdej takiej poprawki.

3. Rada może w jednogłośnym głosowaniu wszystkich Państw Członkowskich wnieść poprawki do każdego z pozostałych Załączników niniejszej Konwencji pod warunkiem, że poprawki takie nie stoją w sprzeczności z niniejszą Konwencją. Każda taka poprawka wchodzi w życie w dniu wyznaczonym przez Radę w jednogłośnym głosowaniu wszystkich Państw Członkowskich. Dyrektor Generalny powiadamia wszystkie Państwa Członkowskie o każdej takiej poprawce oraz o dacie, z którą dana poprawka wchodzi w życie.

Artykuł XVII. SPORY.

1. Każdy spór pomiędzy dwoma lub więcej Państwami Członkowskimi lub pomiędzy Państwem Członkowskim a Agencją dotyczący interpretacji lub zastosowania niniejszej Konwencji lub jej Załączników oraz jednocześnie każdy spór opisany w Załączniku I Art. XXVI, który nie jest rozstrzygany w ramach Rady, jest na wniosek którejkolwiek ze stron sporu przekazywany do arbitrażu.

2. Jeżeli strony sporu nie zdecydują inaczej, procedura arbitrażu będzie zgodna z niniejszym artykułem oraz z dodatkowymi przepisami przyjętymi przez Radę większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw

Członkowskich.

3. Trybunał Arbitrażowy składa się z trzech członków. Każda ze stron sporu mianuje jednego arbitra; dwaj pierwsi arbitrzy wybierają trzeciego arbitra, który będzie przewodniczącym Trybunału Arbitrażowego. Dodatkowe przepisy opisane w ustępie 2 określają procedurę postępowania, jeśli nominacje nie zostały zgłoszone w określonym czasie.

4. Państwa Członkowskie albo Agencja, nie będące stronami sporu, mogą uczestniczyć w pracach za zgodą Trybunału Arbitrażowego, jeśli ten uzna, że są one istotnie zainteresowane decyzją podjętą w danej sprawie.

5. Trybunał Arbitrażowy ustala swoją siedzibę oraz własne przepisy proceduralne.

6. Decyzja Trybunału Arbitrażowego jest podejmowana większością głosów jego członków, którym nie wolno wstrzymać się od głosowania. Decyzja ta jest ostateczna i wiążąca dla wszystkich stron sporu i nie można się od niej odwoływać. Strony zastosują się do decyzji niezwłocznie. W przypadku sporu co do znaczenia lub zakresu decyzji, Trybunał Arbitrażowy zinterpretuje ją na prośbę którejkolwiek ze stron sporu.

Artykuł XVIII. NIETYPEŁNIENIE ZOBOWIĄZAŃ. Każde Państwo Członkowskie, które nie wypełnia swoich zobowiązań określonych w niniejszej Konwencji, utraci członkostwo w Agencji na podstawie decyzji Rady podjętej większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich. W takim przypadku stosuje się przepisy Art. XXIV.

Artykuł XIX. CIĄGŁOŚĆ PRAW I ZOBOWIĄZAŃ. W dniu wejścia w życie niniejszej Konwencji, Agencja przejmuje wszelkie prawa i zobowiązania Europejskiej Organizacji Badań Kosmosu oraz Europejskiej Organizacji Rozwoju i Budowy Kosmicznych Systemów Wynoszących.

Artykuł XX. PODPISANIE I RATYFIKACJA.

1. Niniejsza Konwencja pozostaje otwarta do podpisu do dnia 31 grudnia 1975 r. dla państw które są członkami Europejskiej Konferencji Kosmicznej. Załączniki do niniejszej Konwencji stanowią jej integralną część.

2. Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji lub przyjęciu. Dokumenty ratyfikacyjne lub przyjęcia składane są Rządowi Republiki Francuskiej.

3. Po wejściu Konwencji w życie państwo które podpisało Konwencję i nie zakończyło jeszcze swojej procedury ratyfikacyjnej lub przyjęcia, może uczestniczyć w spotkaniach Agencji bez prawa głosu.

Artykuł XXI. WEJŚCIE W ŻYCIE.

1. Niniejsza konwencja wchodzi w życie, gdy państwa wymienione poniżej będąc członkami Europejskiej Organizacji Badań Kosmosu lub Europejskiej Organizacji Rozwoju i Budowy Kosmicznych Systemów Wynoszących podpiszą ją oraz złożą dokumenty ratyfikacyjne lub przyjęcia Rządowi Republiki Francuskiej: Królestwo Belgii, Królestwo Danii, Republika Francuska, Republika Federalna Niemiec, Republika Włoch, Królestwo Niderlandów, Hiszpania, Królestwo Szwecji, Konfederacja Szwajcarska oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Dla każdego państwa ratyfikującego, przyjmującego lub przystępującego do niniejszej Konwencji po dniu jej wejścia w życie, staje się ona obowiązująca w dniu złożenia przez takie państwo dokumentów ratyfikacyjnych, przyjęcia lub przystąpienia.

2. Europejska Konwencja na rzecz utworzenia Europejskiej Organizacji Kosmicznej oraz Konwencja na rzecz utworzenia Europejskiej Organizacji Rozwoju i Budowy Kosmicznych Systemów Wynoszących przestają obowiązywać w dniu wejścia w życie niniejszej Konwencji.

Artykuł XXII. PRZYSTĄPIENIE.

1. Po wejściu w życie niniejszej Konwencji każde państwo może do niej przystąpić po uprzednim podjęciu decyzji przez Radę w jednomyślnym głosowaniu wszystkich Państw Członkowskich.

2. Państwo pragnące przystąpić do niniejszej Konwencji powiadamia Dyrektora Generalnego, który powiadamia Państwa Członkowskie o takim wniosku przynajmniej trzy miesiące przed przedłożeniem go Radzie do decyzji.

3. Dokumenty przystąpienia składane są Rządowi Republiki Francuskiej.

Artykuł XXIII. POWIADOMIENIA. Rząd Republiki Francuskiej powiadamia wszystkie państwa które podpisały Konwencję oraz państwa do niej przystępujące o:

- a. dacie złożenia każdego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub przystąpienia;
- b. dacie wejścia w życie niniejszej Konwencji oraz poprawek określonych w Art. XVI ust. 2;
- c. wypowiedzeniu niniejszej Konwencji przez Państwo Członkowskie.

Artykuł XXIV. WYPOWIEDZENIE.

1. Po upływie sześciu lat od wejścia w życie niniejszej Konwencji każde Państwo Członkowskie może ją wypowiedzieć poprzez powiadomienie Rządu Republiki Francuskiej, który powiadamia pozostałe Państwa Członkowskie oraz Dyrektora Generalnego. Wypowiedzenie staje się skuteczne z końcem roku finansowego następującego po roku finansowym, w którym o wypowiedzeniu powiadomiono Rząd Republiki Francuskiej. Po tym jak wypowiedzenie stało się skuteczne dane państwo jest zobowiązane wnieść należną część swojego wkładu finansowego, które odpowiada wykorzystanej części środków zaaprobowanych do wydatkowania w ramach budżetu w którym dane Państwo partycypowało w roku w którym Rząd Republiki Francuskiej został powiadomiony o wypowiedzeniu, jak i w ramach wcześniejszych budżetów.

2. Państwo Członkowskie wypowiadające Konwencję zrekompensuje Agencji utratę jej własności na swoim terytorium, jeśli nie będzie możliwe zawarcie z Agencją specjalnego porozumienia umożliwiającego użytkowanie tej własności przez Agencję lub zapewnienie ciągłości określonych działań Agencji na terytorium danego Państwa. Każde takie specjalne porozumienie szczegółowo określa, w jakim zakresie oraz na jakich warunkach przepisy niniejszej Konwencji będą nadal obowiązywać po tym jak wypowiedzenie stało się skuteczne w związku z dalszym użytkowaniem tej własności oraz ciągłością trwania takich działań.

3. Państwo Członkowskie wypowiadające Konwencję oraz Agencja wspólnie ustalają wszelkie dodatkowe zobowiązania, które dane Państwo musi wypełnić.

4. Dane Państwo zachowa prawa nabyte do chwili w której wypowiedzenie staje się skuteczne.

Artykuł XXV. ROZWIĄZANIE.

1. Agencja zostaje rozwiązana w przypadku, gdy liczba Państw Członkowskich wyniesie mniej niż pięć. Może również zostać rozwiązana w każdym momencie na podstawie porozumienia pomiędzy Państwami Członkowskimi.

2. W przypadku jej rozwiązania Rada mianuje organ likwidacyjny, który będzie negocjować z państwami, na których terytoriach w danym momencie znajdują się Siedziba Główna Agencji oraz jej ośrodki. Osobowość prawną Agencji zostanie zachowana dla celów likwidacji.

3. Wszelkie nadwyżki zostaną rozdzielone pomiędzy te państwa, które będą członkami Agencji w chwili jej likwidacji proporcjonalnie do faktycznych wkładów dokonanych przez nie od dat, w których stały się one stronami niniejszej Konwencji. W przypadku deficytu zostanie on uzupełniony przez te same państwa proporcjonalnie do ich wkładów wedle szacunków w roku finansowym wówczas bieżącym.

Artykuł XXVI. REJESTRACJA. W dniu wejścia w życie niniejszej Konwencji Rząd Republiki Francuskiej dokona jej rejestracji w Sekretariacie Organizacji Narodów Zjednoczonych, zgodnie z Artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych.

ZAŁĄCZNIK I. Przywileje i immunitety.

Artykuł I Agencja posiada osobowość prawną. W szczególności ma zdolność do zawierania umów, pozyskiwania i zbywania ruchomości i nieruchomości oraz bycia stroną w postępowaniu prawnym.

Artykuł II Bez uszczerbku dla treści Art. XXII i XXIII budynki i tereny Agencji są nietykalne.

Artykuł III Archiwa Agencji są nietykalne.

Artykuł IV

1. Agencja posiada immunitet od jurysdykcji i egzekucji z wyjątkiem:
  - a. sytuacji, w której decyzją Rady wyraźnie zrzeknie się ona immunitetu w określonym stopniu w danej sprawie; Rada ma obowiązek zrzeczenia się takiego immunitetu we wszelkich przypadkach, gdy powoływanie się na niego utrudniałoby wymierzanie sprawiedliwości i zniesienie go nie spowoduje szkody dla interesów Agencji;
  - b. powództwa cywilnego stron trzecich w kwestii szkód wynikających z wypadku spowodowanego przez pojazd mechaniczny należący do Agencji lub używany w jej imieniu, lub w przypadku przestępstwa drogowego z udziałem takiego pojazdu;
  - c. uprawomocnienia się wyroku arbitrażowego podjętego zgodnie z Art. XXV lub XXVI;
  - d. zajęcia na podstawie prawomocnego wyroku sądowego pensji lub wynagrodzenia, które Agencja winna jest pracownikowi.
2. Własność i majątek Agencji, bez względu na ich lokalizację, nie podlegają roszczeniom rekwizycyjnym, konfiskatom, wywłaszczeniom i sekwestrowi. Nie dotyczy ich również żadna forma administracyjnego lub warunkowego sądowego zajęcia z wyłączeniem sytuacji, gdy konieczne jest czasowe zajęcie w związku z zapobieganiem i śledztwami w sprawach wypadków z udziałem pojazdów mechanicznych należących do Agencji lub używanych w jej imieniu.

Artykuł V

1. W zakresie oficjalnych działań Agencja, jej własność i dochód są zwolnione z podatków bezpośrednich.
2. Gdy zakupy lub usługi o istotnej wartości niezbędne do wykonywania oficjalnych działań Agencji są dokonywane lub zlecane przez Agencję lub w jej imieniu oraz gdy cena takich zakupów lub usług zawiera podatki lub cła, odpowiednie środki, jeśli to możliwe, są podejmowane przez Państwa Członkowskie w celu przyznania zwolnienia z niniejszych podatków lub ceł lub w celu ich zwrotu.

Artykuł VI Towary importowane lub eksportowane przez Agencję lub w jej imieniu, które są niezbędne dla wykonywania jej zadań, są zwolnione z wszelkich należności oraz podatków importowych i eksportowych oraz z wszelkich ograniczeń i zakazów importowych i eksportowych.

Artykuł VII

1. Dla celów Art. V i VI oficjalne działania Agencji obejmują jej działania administracyjne, włącznie z operacjami związanymi z systemem zabezpieczenia społecznego, oraz działania podejmowane w dziedzinie badań i technologii kosmicznych oraz ich zastosowań w kosmosie dla realizacji celów Agencji określonych w Konwencji.
2. O zakresie, w którym inne zastosowania takich badań i technologii oraz inne działania wykonywane zgodnie z Art. V ust. 2 oraz Art. IX Konwencji mogą zostać uznane za część oficjalnych działań Agencji, decyduje w każdym przypadku Rada po konsultacjach z właściwymi władzami zainteresowanego Państwa Członkowskiego.
3. Przepisy Art. V i VI nie odnoszą się do podatków i ceł, które jedynie są opłatami za usługi użyteczności publicznej.

Artykuł VIII Nie przyznaje się zwolnienia wynikającego z przepisów Art. V lub VI w przypadku towarów zakupionych lub importowanych, lub usług świadczonych dla osobistych korzyści personelu Agencji.

Artykuł IX

1. Towary nabyte zgodnie z Art. V lub importowane zgodnie z Art. VI nie będą sprzedawane lub oddawane, jeśli nie pozostaje to w zgodności z warunkami ustalonymi przez Państwa Członkowskie, które przyznały zwolnienia.
2. Przekazywanie towarów i usług pomiędzy Siedzibą Główną i ośrodkami Agencji oraz pomiędzy jej różnymi ośrodkami lub, na użytek wdrażania programu Agencji pomiędzy nimi a instytucją państwową Państwa Członkowskiego, jest zwolnione z opłat lub ograniczeń wszelkiego rodzaju; jeśli to konieczne, Państwo Członkowskie podejmie wszelkie odpowiednie środki w celu przyznania zwolnienia z takich opłat lub ich zwrotu lub usunięcia takich ograniczeń.

Artykuł X Obrót publikacjami oraz innymi materiałami wysyłanymi przez lub do Agencji nie będzie w żaden sposób ograniczany.

Artykuł XI Agencja może otrzymywać i posiadać wszelkiego rodzaju fundusze, waluty, gotówkę lub papiery wartościowe; może przeznaczać je bez ograniczeń na wszelkie cele opisane w niniejszej Konwencji oraz posiadać konta w każdej walucie w zakresie wymaganym do wykonywania jej zobowiązań.

Artykuł XII

1. Dla oficjalnej komunikacji oraz przekazywania wszystkich dokumentów każde Państwo Członkowskie traktuje Agencję nie mniej korzystnie niż inne organizacje międzynarodowe.

2. Oficjalna komunikacja Agencji nie podlega żadnej cenzurze bez względu na rodzaj środków komunikacji.

Artykuł XIII Państwa Członkowskie podejmują wszelkie odpowiednie środki w celu umożliwienia wjazdu na ich terytoria, pobytu tam lub opuszczenia ich przez pracowników Agencji.

Artykuł XIV

1. Przedstawiciele Państw Członkowskich podczas pełnienia swoich funkcji oraz w trakcie podróży służbowych do i z miejsca spotkań posiadają następujące przywileje i immunitety:

- a. immunitet od aresztowania i zatrzymania oraz konfiskaty bagażu osobistego;
- b. immunitet od jurysdykcji, również po zakończeniu misji, w kwestiach działań, włącznie ze słowem mówionym lub pisanim, dokonanych przez nich podczas wykonywania swoich funkcji; immunitet ten nie obowiązuje jednakże w przypadku przestępstwa drogowego popełnionego przez przedstawiciela Państwa Członkowskiego ani w przypadku szkody spowodowanej przez pojazd mechaniczny należący do niego lub przez niego kierowany;
- c. nietykalność wszelkich oficjalnych pism i dokumentów;
- d. prawo do używania kodów oraz do otrzymywania dokumentów lub korespondencji za pośrednictwem specjalnego kuriera lub w zapieczętowanym opakowaniu;
- e. zwolnienia ich oraz współmałżonków z wszelkich przepisów ograniczających wjazd oraz z dotyczących obcokrajowców formalności rejestracyjnych;
- f. tych samych ułatwień w kwestiach walutowych oraz kontroli wymiany, jakie przyznawane są przedstawicielom zagranicznych rządów przebywających na tymczasowych misjach oficjalnych;
- g. takich samych ułatwień celnych dotyczących ich bagażu osobistego, jakie przyznawane są przedstawicielom dyplomatycznym;

2. Przywileje i immunitety przyznawane są przedstawicielom Państw Członkowskich nie dla ich osobistych korzyści, ale w celu zapewnienia pełnej niezależności podczas wykonywania ich funkcji związanych z Agencją. Zatem Państwo Członkowskie ma obowiązek uchylić immunitet przedstawiciela w każdym przypadku, gdy jego utrzymanie utrudnia wymierzanie sprawiedliwości, a immunitet może być zniesiony bez naruszenia celów, dla jakich został przyznany.

Artykuł XV Poza przywilejami i immunitetami zapisanymi w Art. XVI Dyrektor Generalny Agencji oraz, gdy na tym stanowisku jest wakat, osoba wskazana do wykonywania jego obowiązków, nabywa przywileje i immunitety, do których uprawnieni są przedstawiciele dyplomatyczni porównywalnego szczebla.

Artykuł XVI Pracownicy Agencji:

- a. posiadają, nawet po odejściu ze służby w Agencji, immunitet od jurysdykcji w odniesieniu do działań, obejmujących słowo mówione i pisane, dokonanych przez nich podczas wykonywania swoich funkcji; immunitet ten nie obowiązuje jednakże w przypadkach popełnienia przez pracownika Agencji przestępstwa drogowego ani w przypadku szkód wyrządzonych przez pojazd mechaniczny należący do niego lub przez niego kierowany;
- b. są wyłączeni z wszelkich zobowiązań dotyczących służby wojskowej;
- c. mają zapewnioną nietykalność wszelkich oficjalnych pism i dokumentów;
- d. mają dostęp do tych samych ułatwień w kwestiach zwolnienia z wszelkich przepisów ograniczających imigrację oraz określających rejestrację obcokrajowców, jakie zwyczajowo przyznawane są pracownikom organizacji międzynarodowych, a członkowie ich rodzin pozostający z nimi we wspólnocie domowej mają zapewnione te same ułatwienia;
- e. mają zapewnione takie same przywileje dotyczące przepisów wymiany, jakie są zwyczajowo przyznawane pracownikom organizacji międzynarodowych;
- f. w czasie kryzysu międzynarodowego mają zapewnione takie same ułatwienia dotyczące powrotu do kraju jak przedstawiciele dyplomatyczni, a członkowie ich rodzin pozostający z nimi we wspólnocie domowej mają zapewnione takie same ułatwienia;
- g. mają prawo do zwolnionego z opłat celnych wwozu swoich ruchomości oraz rzeczy osobistych podczas objęcia stanowiska w danym Państwie Członkowskim oraz w momencie zakończenia sprawowania funkcji w

rzeczonym Państwie Członkowskim do zwolnionego z opłat celnych wywozu ich ruchomości oraz rzeczy osobistych, w obu przypadkach ograniczone warunkami uznanymi za konieczne przez Państwo Członkowskie, na którego terytorium prawo jest wykonywane.

Artykuł XVII Ekspertom innym niż pracownicy określani w Art. XVI podczas wykonywania swoich funkcji związanych z Agencją lub podczas wykonywania misji na rzecz Agencji przyznaje się następujące przywileje i immunitety, w zakresie koniecznym dla wykonywania ich funkcji włącznie z czasem podróży w trakcie wykonywania ich funkcji oraz w czasie trwania misji:

- a. immunitet od jurysdykcji w odniesieniu do działań obejmujących słowo mówione i pisane, dokonanych przez nich podczas wykonywania swoich funkcji; immunitet ten nie obowiązuje jednakże w przypadkach popełnienia przez eksperta przestępstwa drogowego ani w przypadku szkód wyrządzonych przez pojazd mechaniczny należący do lub kierowany przez takiego eksperta; eksperci zachowują niniejszy immunitet również po zakończeniu pracy dla Agencji;
- b. nietykalność wszelkich oficjalnych pism i dokumentów;
- c. takie same ułatwienia dotyczące wymiany walutowej oraz przepisów dotyczących wymiany oraz odnoszące się do ich prywatnego bagażu, jakie przyznawane są urzędnikom obcych rządów przebywających na tymczasowych misjach oficjalnych.

Artykuł XVIII

1. Zgodnie z warunkami oraz procedurą ustaloną przez Radę, Dyrektor Generalny oraz pracownicy Agencji podlegają opodatkowaniu na korzyść Agencji z tytułu swoich pensji i wynagrodzeń wypłacanych przez Agencję. Takie pensje i wynagrodzenia są wyłączone z powszechnego opodatkowania państwowego; jednakże Państwa Członkowskie zachowują prawo do brania pod uwagę tych pensji i wynagrodzeń dla celów szacowania kwoty opodatkowania, która będzie odnosić się do dochodu z innych źródeł.

2. Przepisy ustępu 1 nie dotyczą rent i emerytur wypłacanych przez Agencję jej wcześniejszym Dyrektorom Generalnym oraz pracownikom.

Artykuł XIX Art. XVI i XVIII odnoszą się do wszelkich kategorii pracowników, których obowiązuje Regulamin Pracowniczy Agencji. Rada decyduje o kategoriach ekspertów, których obowiązuje Art. XVII. Nazwiska, tytuły oraz adresy pracowników i ekspertów, do których odnosi się niniejszy Artykuł, będą okresowo przekazywane Państwu Członkowskim.

Artykuł XX W przypadku ustanowienia własnego programu systemu zabezpieczenia społecznego Agencja, Dyrektor Generalny oraz pracownicy będą wyłączeni z wszelkich obowiązkowych opłat na rzecz narodowych instytucji zabezpieczenia społecznego zgodnie z umowami zawartymi z Państwami Członkowskimi zgodnie z Art. XXVIII.

Artykuł XXI

1. Przywileje i immunitety opisane w niniejszym Załączniku nie są przyznawane Dyrektorowi Generalnemu, pracownikom i ekspertom w celu ich osobistych korzyści. Przyznawane są one wyłącznie w celu zapewnienia we wszelkich okolicznościach niezakłóconego funkcjonowania Agencji oraz całkowitej niezależności osób, którym zostały przyznane.

2. Dyrektor Generalny ma obowiązek uchylić wszelkie właściwe immunitety we wszelkich sprawach, w których utrzymywanie ich utrudnia wymierzanie sprawiedliwości i mogą one zostać uchylone bez szkody dla interesów Agencji. W przypadku Dyrektora Generalnego Rada jest władna uchylić taki immunitet.

Artykuł XXII

1. Agencja stale współpracuje z odpowiednimi władzami Państw Członkowskich w celu umożliwienia odpowiedniego stosowania prawa, zapewnienia przestrzegania przepisów policyjnych oraz przepisów regulujących używanie materiałów wybuchowych i łatwopalnych, zdrowia publicznego, inspekcji pracy oraz innych podobnych narodowych przepisów prawnych i w celu zapobiegania wszelkim przypadkom nadużywania przywilejów, immunitetów oraz ułatwień opisanych w niniejszym Załączniku.

2. Procedura współpracy opisana w ustępie 1 może zostać ustanowiona w umowach dodatkowych określonych w Art. XXVIII.

Artykuł XXIII Każde Państwo Członkowskie zachowuje prawo stosowania wszelkich środków ostrożności w interesie własnego bezpieczeństwa.

Artykuł XXIV Żadne Państwo Członkowskie nie będzie zobowiązane do przyznawania przywilejów i immunitetów określonych w Artykułach XIV, XV, XVI b, e oraz g oraz XVII c, swoim własnym obywatelom lub osobom, które w momencie podejmowania obowiązków w danym Państwie Członkowskim są stałymi rezydentami danego państwa.

Artykuł XXV

1. Podczas zawierania pisemnych kontraktów, innych niż te zawierane zgodnie z Regulaminem Pracowniczym, Agencja zapewni arbitraż. Zapis arbitrażowy lub specjalna umowa arbitrażowa zawarta w tym zakresie określa stosowane prawo oraz państwo, w którym arbitrzy urzędują. Stosowana będzie procedura arbitrażowa tego państwa.

2. Egzekucja wyroku arbitrażowego regulowana jest obowiązującymi przepisami państwa, na terytorium którego wyrok będzie wykonany.

Artykuł XXVI Każde Państwo Członkowskie może wnieść do Międzynarodowego Trybunału Arbitrażowego o którym mowa w Art. XVII niniejszej Konwencji każdy spór:

- a. wynikający ze szkody spowodowanej za sprawą Agencji;
- b. dotyczący wszelkich pozaumownych zobowiązań Agencji;
- c. dotyczący Dyrektora Generalnego, pracownika lub eksperta Agencji i w którym osoba zainteresowana może powoływać się na immunitet od jurysdykcji opisany w Artykułach XV, XVI a lub XVII a, jeśli immunitet ten nie jest uchylony zgodnie z Art. XXI. W sporach w których powołanie się na immunitet od jurysdykcji wynika z Artykułu XVI a lub XVII a, odpowiedzialność Agencji podczas arbitrażu zastępuje odpowiedzialność osób opisanych w niniejszych Artykułach.

Artykuł XXVII Agencja tworzy odpowiednie przepisy dla satysfakcjonującego rozstrzygnięcia sporów zaistniałych pomiędzy Agencją a Dyrektorem Generalnym, pracownikami lub ekspertami odnośnie ich warunków zatrudnienia.

Artykuł XXVIII Agencja może decyzją Rady zawrzeć z jednym lub wieloma Państwami Członkowskimi uzupełniające umowy w celu efektywnego wdrażania przepisów niniejszego Załącznika w odniesieniu do tego państwa lub państw, lub inne umowy w celu zapewnienia efektywnego funkcjonowania Agencji oraz zabezpieczenia jej interesów.

ZAŁĄCZNIK II. Zasady finansowe.

Artykuł I. Zasady ogólne. Finansowe zarządzanie Agencją służy celom określonym w Art. II niniejszej Konwencji i wspomaga wdrażanie długoterminowej europejskiej polityki kosmicznej zaakceptowanej przez Radę. Agencja stosuje międzynarodowe standardy księgowość oraz działa zgodnie z zasadami solidnego zarządzania finansowego, oszczędności i wydajności w planowaniu oraz zarządzaniu zasobami, przejrzystości, odpowiedzialności oraz kontroli użycia funduszy publicznych, wypłacalności i sprawiedliwości w mobilizowaniu zasobów Państw Członkowskich. System finansowy odzwierciedla wieloletni charakter działań i programów Agencji. Jest podległy efektywnej kontroli wewnętrznej oraz niezależnym audytom.

Planowanie finansowe, ustalanie budżetu i księgowość włączając w to wkłady finansowe Państw Członkowskich wyrażane jest w euro, walucie raportów i transakcji.

Rok finansowy Agencji trwa od pierwszego stycznia do trzydziestego pierwszego grudnia danego roku.

Artykuł II. Planowanie.

1. Dyrektor Generalny ustala takie narzędzia planowania, jakie są uważane za przydatne dla optymalizacji użycia zasobów Agencji w celu zapewnienia ciągłej konsolidacji realizacji programu oraz przygotowania właściwego finansowania przez Państwa Członkowskie. Plany takie zawierają między innymi:

- dziesięcioletni plan zawierający wszystkie zaakceptowane oraz przewidywane programy i działania, wraz z szacowanymi wkładami finansowymi oraz wydatkami;
- roczne i wieloletnie plany finansowe, ustalone na podstawie zobowiązań Państw Członkowskich, przyjętych działań i programów oraz przystąpienia do umów z innymi jednostkami finansującymi; plany takie będą obejmować wspólne koszty przewidywane w Art. I ust. 3 i Art. XIII ust. 1 niniejszej Konwencji.

2. Powyższe plany będą sprawdzane oraz przedstawiane Radzie lub podległym jej instytucjom wyznaczonym

przez nią przynajmniej raz na rok z zachowaniem odpowiedniego okresu potrzebnego do przyjęcia budżetów lub w każdym koniecznym terminie, zgodnie z Przepisami Finansowymi.

Artykuł III. Finansowanie.

1. Roczne budżety Agencji zapewniają Państwom Członkowskim oraz innym jednostkom finansującym coroczne instrumenty, za pomocą których spełniane są ich wieloletnie zobowiązania, jednocześnie zapewniając ciągłość wykonywania zaakceptowanych programów i działań Agencji. Są one wiążącą podstawą mobilizacji Państw Członkowskich do wnoszenia wkładów finansowych.

2. Wszelkie koszty (w tym koszty inwestycyjne związane z użytkowaniem wspólnej infrastruktury) związane z działaniami i programami poza zakresem Art. V ust. 1 niniejszej Konwencji, takie jak te przewidziane w Art. V ust. 2 i Art. IX niniejszej Konwencji, są ponoszone przez stronę wnioskującą, jeżeli Rada nie zadecyduje inaczej.

3. Dyrektor Generalny ustala odpowiednie księgowanie i sprawozdawczość dla Państw Członkowskich oraz innych jednostek finansujących w celu zapewnienia przejrzystości oraz możliwości śledzenia ich osobnych statusów finansowania właściwych działań i programów.

Artykuł IV. Budżety.

1. Dyrektor Generalny na podstawie planów opisanych w Art. II ust. 2 niniejszego Załącznika przygotowuje i przedstawia Radzie następujące projekty budżetów zawierające zapotrzebowania na fundusze na kolejny rok:

- a. projekt budżetu generalnego działań obowiązkowych opisanych w Art. V ust. 1a niniejszej Konwencji;
- b. projekty budżetów powiązanych z budżetem generalnym, jeśli są one stworzone zgodnie z Przepisami Finansowymi;
- c. projekty budżetów na programy opcjonalne opisane w Art. V ust. 1b niniejszej Konwencji.

2. Projekty budżetów na dany rok są przedstawiane Radzie do akceptacji przed końcem poprzedniego roku finansowego. Procedury poprawek budżetu oraz wszelkie tymczasowe środki wymagane w przypadku braku akceptacji budżetów przed rozpoczęciem roku finansowego są zawarte w Przepisach Finansowych.

3. Inne budżety przedstawiane są Radzie dla programów i działań finansowanych przez inne jednostki.

Artykuł V. Zasób pieniężny. Zasoby gotówkowe Agencji pochodzące od Państw Członkowskich są zarządzane przez Dyrektora Generalnego jako ogólny zasób pieniężny. Uzyskane odsetki są przyznawane każdemu Państwu Członkowskiemu zgodnie z przepisami ustanowionymi w Przepisach Finansowych.

Artykuł VI. Księgowość.

1. Systemy finansowe oraz księgowe Agencji tworzą główny rejestr finansowy działań i operacji Agencji. Wspomaga on efektywne zarządzanie oraz kontrolę zasobów Agencji poprzez odpowiednie i systematyczne rejestrowanie transakcji finansowych oraz identyfikację i pomiar kosztów.

2. System księgowy Agencji działa zgodnie z ogólnymi zasadami księgowości oraz stosuje międzynarodowe standardy księgowości sektora publicznego dotyczące publikacji jej rocznych sprawozdań finansowych.

3. Do obowiązków Dyrektora Generalnego należy zapewnienie, iż rozliczenia zapewniają rzetelny i pełny rejestr osiągnięć finansowych Agencji oraz wierne odzwierciedlenie jej pozycji finansowej na koniec każdego roku finansowego.

4. Do dnia 31 października każdego roku Dyrektor Generalny przedstawia Radzie do akceptacji oraz w celu wywiązania się ze swoich obowiązków poddane audytowi roczne sprawozdania finansowe za poprzedni rok.

Artykuł VII. Wkłady finansowe.

1. Finansowanie działań i programów przewidzianych w Art. V niniejszej Konwencji jest realizowane za pomocą wkładów finansowych Państw Członkowskich szacowanych zgodnie z Art. XIII niniejszej Konwencji.

2. Kiedy Państwo przystępuje do Konwencji zgodnie z jej Art. XXII, wkłady finansowe pozostałych Państw Członkowskich zostają ponownie zweryfikowane. Nowy podział, który uprawomocni się w dniu, o którym zdecyduje Rada, zostanie ustalony na podstawie statystyk dochodu narodowego za lata, które były podstawą obliczania obowiązującego podziału.

3. Ustalenia, na podstawie których wnoszone są wkłady finansowe zapewniające prawidłowe funkcjonowanie Agencji, zostaną zawarte w Przepisach Finansowych.

4. Dyrektor Generalny powiadamia Państwa Członkowskie o kwocie ich wkładów finansowych oraz o datach dokonywania tych płatności.

Artykuł VIII. Kontrola wewnętrzna. Dyrektor Generalny wdraża całościowy system kontroli wewnętrznej w celu nadzorowania działań oraz osiągnięcia celów, oceniania oszczędności, wydajności i efektywności operacji oraz weryfikacji ich regularności i zgodności z obowiązującymi przepisami i regulacjami.

Artykuł IX. Kontrola zewnętrzna.

1. Księgi rachunkowe Agencji, jej sprawozdania finansowe oraz zarządzanie finansowe oceniane są przez niezależną Komisję Audytową. Rada mianuje większością dwóch trzecich głosów wszystkich Państw Członkowskich Państwa Członkowskie, które zmieniając się na sprawiedliwych zasadach są uprawnione do nominowania audytorów, najlepiej spośród własnych doświadczonych audytorów, do pełnienia funkcji w niniejszej komisji. Jeden z członków Komisji Audytywnej jest Przewodniczącym w trakcie przedostatniego roku jego mandatu.

2. Celem audytu jest weryfikacja i potwierdzenie, iż roczne sprawozdania finansowe są zgodne z księgami i rejestrami Agencji oraz że są zgodne z prawem i bezbłędne. Po zakończeniu każdego roku finansowego Komisja sporządza raport, który jest przyjmowany większością głosów jej członków a następnie przekazywany Radzie. Komisja sporządza również raport dotyczący zarządzania finansowego zasobami Agencji.

3. Komisja Audytową wykonuje takie inne funkcje, jakie ustalono w Przepisach Finansowych oraz ma nieograniczony dostęp w dowolnym czasie do wszelkich dokumentów księgowych oraz rejestrów uznanych za konieczne do przeprowadzenia audytu. Dostęp do informacji tajnych podlega odpowiednim przepisom i regulacjom.

Artykuł X. Przepisy Finansowe. Szczegółowe zasady wdrażania niniejszego Załącznika II oraz pozostałych odpowiednich przepisów Konwencji są określone w Przepisach Finansowych zatwierdzonych przez Radę.

ZAŁĄCZNIK III. Programy opcjonalne opisane w art. V ust. 1b Konwencji.

Artykuł I

1. Jeżeli zostanie złożona propozycja wykonania programu opcjonalnego opisanego w Art. V ust. 1b Konwencji, Prezes Rady przekazuje ją wszystkim Państwom Członkowskim do rozpatrzenia.

2. Gdy Rada, zgodnie z Art. XI ust. 5 c (i) Konwencji zaakceptuje wykonanie programu opcjonalnego w ramach Agencji, każde Państwo Członkowskie, które nie zamierza uczestniczyć w takim programie, w ciągu trzech miesięcy formalnie deklaruje, iż nie jest zainteresowane uczestnictwem w nim; państwa uczestniczące wydają Deklarację, która zgodnie z Art. III ust. 1 określa jego wykonanie w kwestiach:

- a. etapów programu;
- b. warunków na podstawie których będzie on wykonywany, w tym czasu pul środków finansowych oraz kosztów związanych z etapami programu i wszelkich innych przepisów dotyczących jego zarządzania i wykonywania;
- c. wysokości wkładów finansowych określonych zgodnie z Art. XIII ust. 2 Konwencji;
- d. czasu trwania oraz wysokości pierwszych wiążących zobowiązań finansowych.

3. Deklaracja zostaje przekazana Radzie do wiadomości wraz z projektem przepisów wdrażających przekazanych Radzie do akceptacji.

4. Jeżeli uczestniczące państwo nie jest w stanie przyjąć postanowień zapisanych w Deklaracji oraz przepisów wdrażających w okresie czasu podanym w Deklaracji, przestaje być państwem uczestniczącym. Inne Państwa Członkowskie mogą później stać się państwami uczestniczącymi poprzez przyjęcie tych postanowień zgodnie z warunkami, które ustalone są z państwami uczestniczącymi.

Artykuł II

1. Program jest wykonywany zgodnie z przepisami Konwencji oraz, jeżeli nie jest zastrzeżone inaczej w niniejszym Załączniku lub w przepisach wdrażających, zgodnie z zasadami i procedurami obowiązującymi w Agencji. Decyzje Rady podejmowane są zgodnie z niniejszym Załącznikiem oraz przepisami wdrażającymi. W razie braku szczegółowych regulacji w niniejszym Załączniku lub w przepisach wdrażających, stosuje się zasady głosowania określone w Konwencji lub zasady proceduralne Rady.

2. Decyzje dotyczące rozpoczęcia nowego etapu podejmowane są większością dwóch trzecich głosów wszystkich państw uczestniczących pod warunkiem, że taka większość reprezentuje przynajmniej dwie trzecie nakładów finansowych związanych z programem. Jeżeli niemożliwe jest podjęcie decyzji o rozpoczęciu nowego etapu, państwa uczestniczące, które nadal pragną kontynuować program, konsultują się między sobą i ustalają warunki takiej kontynuacji. Państwa te składają raport Radzie, która podejmuje wszelkie niezbędne kroki.

Artykuł III

1. Jeżeli program zawiera etap definicji projektu, państwa uczestniczące po zakończeniu tego etapu ponownie oceniają koszt programu. Jeżeli ponowna ocena wykaże, iż ramy finansowe opisane w Art. I zostały przekroczone o więcej niż 20%, każde z uczestniczących państw może wycofać się z programu. Państwa uczestniczące, które nadal chcą kontynuować program, konsultują się między sobą i ustalają warunki takiej kontynuacji. Składają one odpowiedni raport Radzie, która podejmuje wszelkie niezbędne kroki.

2. Podczas każdego etapu, zgodnie z zapisami w Deklaracji, Rada większością dwóch trzecich głosów wszystkich państw uczestniczących akceptuje roczne budżety zawarte w odpowiednich ramach finansowych lub pakietach składowych.

3. Rada określa procedurę umożliwiającą rewizję ram finansowych lub pakietów składowych w przypadku zmian poziomów cen.

4. W przypadku gdy ramy finansowe lub pakiet składowy muszą być zrewidowane z powodów innych niż opisane w ustępach 1 i 3, państwa uczestniczące wdrażają następującą procedurę:

a. Żadne państwo uczestniczące nie jest upoważnione do wycofania się z programu, jeśli całkowity koszt nie przekracza o więcej niż 20% pierwotnych ram finansowych lub zrewidowanych ram finansowych określonych zgodnie z procedurą zawartą w ustępie 1.

b. Jeżeli całkowity koszt przekracza o więcej niż 20% odpowiednie ramy finansowe, każde państwo uczestniczące może wycofać się z programu. Państwa uczestniczące, które nadal chcą kontynuować program konsultują się między sobą i ustalają warunki takiej kontynuacji. Składają one odpowiedni raport Radzie, która podejmuje wszelkie niezbędne kroki.

Artykuł IV Agencja, działając w imieniu państw uczestniczących, jest właścicielem satelitów, systemów kosmicznych oraz innych obiektów stworzonych w trakcie trwania programu jak również instalacji oraz sprzętu nabytego w celu wykonywania programu. O wszelkich kwestiach dotyczących przeniesienia własności decyduje Rada.

Artykuł V

1. Wypowiedzenie Konwencji przez Państwo Członkowskie jest związane z wycofaniem danego państwa z wszelkich programów, w których uczestniczy. Art. XXIV Konwencji stosowany jest do praw i obowiązków wynikających z takich programów.

2. Brak kontynuacji zgodnie z Art. II ust. 2 oraz wycofanie się zgodnie z Art. III ust. 1 i Art. III ust. 4b uprawomocnia się w dniu, w którym Rada otrzyma informacje opisane w niniejszych Artykułach.

3. Państwo uczestniczące, które decyduje się zaprzestać kontynuowania programu zgodnie z Art. II ust. 2, lub wycofuje się z programu zgodnie z Art. III ust. 1 i Art. III ust. 4b, zachowuje prawa nabyte przez państwa uczestniczące do dnia wejścia w życie wycofania. Po tej dacie żadne następne prawo lub zobowiązanie wynikające z programu, w którym już nie uczestniczy, nie obowiązuje danego państwa. Państwo pozostaje zobowiązane finansować swoją część należności płatniczych, która odpowiada środkom zaakrobowanym do wydatkowania w ramach budżetu roku bieżącego lub poprzednich lat budżetowych oraz związanych z etapem programu, którego wykonywanie trwa. Jednakże państwa uczestniczące mogą jednomyślnie zgodzić się w Deklaracji, iż państwo, które decyduje się nie kontynuować programu lub wycofuje się z niego, jest zobowiązane do sfinansowania całości swojego udziału w pierwotnych ramach finansowych albo pakietach składowych.

Artykuł VI

1. Państwa uczestniczące mogą zdecydować o przerwaniu kontynuowania programu większością dwóch trzecich głosów wszystkich państw uczestniczących, które reprezentują przynajmniej dwie trzecie nakładów finansowych na program.

2. Agencja powiadamia państwa uczestniczące o zakończeniu programu zgodnie z przepisami wdrażającymi; takie przepisy wdrażające przestają obowiązywać z datą otrzymania takiego powiadomienia.

ZAŁĄCZNIK IV. Internacjonalizacja programów narodowych.

Artykuł I Podstawową zasadą internacjonalizacji programów narodowych jest to, że każde Państwo Członkowskie udostępnia w celu uczestnictwa innym Państwom Członkowskim, w ramach Agencji, wszelkie nowe cywilne projekty kosmiczne, jakie zamierza podjąć samo lub we współpracy z innym Państwem Członkowskim. W tym zakresie:

- a. każde Państwo Członkowskie powiadamia Dyrektora Generalnego Agencji o każdym takim projekcie przed rozpoczęciem jego etapu B (etap definicji projektu);
- b. harmonogram i treść propozycji uczestnictwa w projekcie powinny umożliwiać innym Państwom Członkowskim podjęcie znaczącego udziału w danych pracach; odpowiednio wcześniej należy powiadomić Agencję o wszelkich powodach sprawiających, że jest to niewykonalne i o wszelkich warunkach, jakie inicjujące projekt Państwo Członkowskie może chcieć ustalić w odniesieniu do alokacji prac innych Państw Członkowskich;
- c. Państwo Członkowskie inicjujące projekt objaśnia ustalenia, jakie proponuje w celu zarządzania technicznym projektem i podaje powody dla tychże;
- d. Państwo Członkowskie inicjujące projekt dokłada wszelkich starań, by przyjąć wszystkie rozsądne reakcje odnośnie uzgodnień do zawarcia, w ramach czasowych wymaganych dla decyzji projektowych, dotyczących poziomu kosztów i sposobu rozdziału kosztu i prac; następnie przedkłada formalną propozycję, wedle Załącznika III, co do miejsca realizacji projektu zgodnie z warunkami tego Załącznika;
- e. realizacja projektu w ramach Agencji nie może zostać wykluczona jedynie dlatego, że projekt nie wzbudził zainteresowania innych Państw Członkowskich w stopniu pierwotnie proponowanym przez Państwo Członkowskie inicjujące projekt.

Artykuł II Państwa Członkowskie dokładają wszelkich starań, by dwustronne i wielostronne projekty kosmiczne podejmowane przez nie z państwami nie będącymi członkami Agencji nie przynosiły uszczerbku dla naukowych, ekonomicznych lub przemysłowych celów Agencji. W szczególności:

- a. informują Agencję o takich projektach, jeśli uznają że nie stanowi to uszczerbku dla projektów;
- b. omawiają tak zaprezentowane projekty z innymi Państwami Członkowskimi w celu ustalenia zakresu szerszego uczestnictwa. Jeśli szersze uczestnictwo okaże się możliwe, stosuje się procedury określone w Art. I b - e.

ZAŁĄCZNIK V. Polityka przemysłowa.

Artykuł I

1. Przy wdrażaniu polityki przemysłowej opisanej w Art. VII niniejszej Konwencji Dyrektor Generalny działa zgodnie z zapisami niniejszego załącznika i dyrektywami Rady.

2. Rada bierze pod uwagę potencjał przemysłowy i strukturę przemysłową związane z działaniami Agencji, a w szczególności:

- a. ogólną strukturę przemysłu i grupowania przemysłowe;
- b. stopień specjalizacji pożądaną w przemyśle i metody jego osiągnięcia;
- c. koordynację odpowiednich państwowych polityk przemysłowych;
- d. interakcję z wszelkimi odpowiednimi politykami przemysłowymi innych ciał międzynarodowych;
- e. powiązania między wydajnością produkcji przemysłowej i potencjalnymi rynkami;
- f. organizację kontaktów z przemysłem pozwalających na monitorowanie i - tam gdzie to niezbędne - dostosowanie polityki przemysłowej Agencji.

Artykuł III

1. Przy zawieraniu kontraktów Agencja udziela preferencji przemysłowi i organizacjom Państw Członkowskich. Jednakże, dla każdego programu opcjonalnego ujętego w Art. V ust. 1 b Konwencji, szczególne preferencje udzielane są przemysłowi i organizacjom państw uczestniczących.

2. Rada określa, czy i w jakim zakresie Agencja może uchylać powyższą klauzulę preferencyjną.

3. Kwestię, czy przedsiębiorstwo powinno zostać uznane za należące do jednego z Państw Członkowskich ustala się w świetle następujących kryteriów: lokalizacja oficjalnej siedziby przedsiębiorstwa, ośrodków decyzyjnych, ośrodków badawczych i terytorium, na którym mają być realizowane prace. W przypadku wątpliwości Rada zdecydowanie, czy przedsiębiorstwo powinno zostać uznane za należące do jednego z Państw Członkowskich, czy też nie.

Artykuł III

1. Na wczesnym etapie działań kontraktowych i przed wystosowaniem zaproszeń do przetargu Dyrektor Generalny przedkłada Radzie do akceptacji swą propozycję polityki zamówień dla każdego kontraktu, który:

- ma szacunkową wartość przekraczającą granice określone w zasadach dotyczących polityki przemysłowej i które zależą od charakteru prac; lub
- w opinii Dyrektora Generalnego nie mieści się odpowiednio w zasadach dotyczących polityki przemysłowej lub dodatkowych wytycznych określonych przez Radę, albo pozostaje w sprzeczności z tymi zasadami lub wytycznymi.

2. Dodatkowe wytyczne, o których mowa w ustępie 1 b powyżej, ustala okresowo Rada, jeśli uzna je za pomocne dla celu określania tych obszarów, w których konieczne jest ich wcześniejsze przedłożenie w świetle ustępu 1.

3. Kontrakty Agencji przyznaje bezpośrednio Dyrektor Generalny bez dalszych konsultacji z Radą poza następującymi przypadkami:

- gdy ocena otrzymanych ofert sugeruje rekomendację wyboru wykonawcy, która byłaby sprzeczna albo z wcześniejszymi instrukcjami Rady wydanymi na podstawie ustępu 1, albo z jakimikolwiek ogólnymi wytycznymi polityki przemysłowej przyjętymi w trakcie badań przeprowadzonych przez Radę zgodnie z Art. I ust. 2; Dyrektor Generalny przedkłada wówczas sprawę do decyzji Rady, wyjaśniając powody, dla których uznaje odstępnie za konieczne i zaznaczając jednocześnie, czy inna decyzja Rady stanowiłaby zalecaną alternatywę ze względów technicznych, operacyjnych lub innych;
- gdy Rada zdecyduje ze szczególnych względów o przeprowadzeniu kontroli przed przyznaniem umowy.

4. Dyrektor Generalny w regularnych odstępach czasu, które zostaną ustalone, przedkłada Radzie sprawozdania na temat kontraktów przyznanych w poprzednim okresie i działań dotyczących kontraktów okresu następnego tak, by Rada mogła monitorować realizację polityki przemysłowej Agencji.

Artykuł IV Podział geograficzny wszystkich kontraktów Agencji odbywa się wedle następujących zasad ogólnych:

1. Ogólny współczynnik zwrotu nakładów Państwa Członkowskiego to stosunek jego procentowego udziału w wartości ogólnej wszystkich umów rozdzielonych między wszystkie Państwa Członkowskie i jego wkładów procentowych ogółem. Jednakże przy obliczaniu tego ogólnego współczynnika zwrotu nie bierze się pod uwagę umów zawartych przez Państwa Członkowskie ani wkładów wniesionych przez nie w programie realizowanym:

- zgodnie z Art. VIII Konwencji założycielskiej Europejskiej Organizacji Badań Kosmosu pod warunkiem, że odpowiednie Uzgodnienie zawiera zapisy w tym zakresie lub że wszystkie Państwa uczestniczące uzgodnią tak jednogłośnie;
- zgodnie z Art. V ust. 1 b niniejszej Konwencji pod warunkiem, że wszystkie pierwotnie uczestniczące Państwa uzgodnią tak jednogłośnie.

2. Dla celów obliczania współczynników zwrotu stosuje się współczynniki ważące wobec wartości umów na podstawie ich wartości technologicznej. Te współczynniki ważące określane są przez Radę. Dla pojedynczej umowy o znacznej wartości można zastosować więcej niż jeden współczynnik ważący.

3. Idealny podział umów zawieranych przez Agencję powinien skutkować osiągnięciem przez wszystkie kraje współczynnika równego 1.

4. Współczynnik zwrotu oblicza się kwartalnie i wykazuje w postaci skumulowanej dla celów kontroli formalnych ujętych w ustępie 5.

5. Formalne kontrole podziału geograficznego odbywają się co pięć lat z kontrolą pośrednią przed końcem

trzeciego roku.

6. Podział umów pomiędzy kontrolami formalnymi sytuacji powinien być taki, by w czasie każdej kontroli formalnej ogólny współczynnik zwrotu każdego Państwa Członkowskiego nie odbiegał znacząco od wartości idealnej. W czasie każdej kontroli formalnej Rada może zmienić dolną granicę ogólnego współczynnika zwrotu na kolejny okres pod warunkiem, że nigdy nie będzie on niższy od 0.8.

7. Oddzielne oceny są przeprowadzane i przedkładane Radzie w odniesieniu do współczynników zwrotu różnych kategorii umów, jakie zostaną przez Radę określone, a w szczególności w odniesieniu do umów dotyczących zaawansowanych badań i rozwoju oraz umów w zakresie technologii związanej z projektami. Dyrektor Generalny omawia te oceny z Radą okresowo z ustaloną częstotliwością, a w szczególności w trakcie przeglądu postępów realizacji w celu określenia działań niezbędnych dla skorygowania wszelkich odstępstw od założeń.

Artykuł V Jeśli między dwoma kontrolami formalnymi stwierdza się możliwość, że ogólny współczynnik zwrotu jakiegokolwiek Państwa Członkowskiego będzie niższy od dolnej granicy określonej w Art. IV ust. 6, Dyrektor Generalny przedłoży Radzie propozycje, w których potrzeba naprawienia sytuacji przeważa nad zasadami Agencji dotyczącymi zawierania umów.

Artykuł VI Wszelkie decyzje podejmowane na gruncie polityki przemysłowej wykluczające jakąkolwiek firmę lub organizację Państwa Członkowskiego z ubiegania się o umowy Agencji w danej dziedzinie wymagają zgody takiego Państwa Członkowskiego.

W DOWÓD CZEGO niżej podpisani upoważnieni pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję. SPORZĄDZONO w Paryżu dnia 30 maja 1975 r. w językach niemieckim, angielskim, hiszpańskim, francuskim, włoskim, niderlandzkim i szwedzkim, a wszystkie te wersje językowe są jednakowo autentyczne, w jednym oryginale, który zostaje złożony w archiwach Rządu Republiki Francuskiej, który przekaże poświadczone kopie wszystkim państwom sygnatariuszom i państwom przystępującym.

Tekst niniejszej Konwencji sporządzony w innych językach urzędowych Państw Członkowskich Agencji musi być uwierzytelniony w jednomyślnym głosowaniu wszystkich Państw Członkowskich. Takie wersje językowe należy złożyć w archiwach Rządu Republiki Francuskiej, który przekaże poświadczone kopie wszystkim państwom sygnatariuszom i państwom przystępującym.

Dodatek – Tekst konwencji w języku angielskim.

(patrz oryginał)

---

¹⁾ Artykuł 6 w brzmieniu porozumienia z dnia 12.01.2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 261), które wchodzi w życie 12.01.2017 r.